

11 траўня 1999 г.

аўторак

НЯВІНЬ

№50 (581)

кошт свабодны

Знік Юрый Захаранка

Пятыя суткі родныя і аператыўнікі не могуць знайсці экс-міністра ўнутраных справаў

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

З заявай аб знікненні былога міністра ўнутраных справаў Юрый Захаранкі ягоная жонка Вольга Барысаўна звярнулася ў міліцыю ў суботу, 8 траўня. Паводле яе словаў, муж знік недзе каля дзясяці гадзін вечара ў пятніцу. Яна патэлефанавала яму на сотовы тэлефон, і Захаранка адказаў, што толькі што паставіў машыну на стаянку і ідзе дадому. «Праз 10 хвілін буду», — супакоў жонку Юрый Мікалаевіч. Машыну ён ставіў побач з пажарнай часткай на вуліцы Красіўскага, а жывуць Захаранкі на Жукоўскага. Пешицу гэта ўсяго 10—15 хвілін. На гэтым маршруце недзе і знік Юрый Захаранка. Што з ім зараз, невядома.

А фіцыйныя крыніцы пра лёс былога міністра маўчаць. Пра затрыманне Захаранкі не заявілі ні прокуратура, ні КДБ, ні міліцыя. У прэс-цэнтры МУС толькі пацвярджаюць, што ў Каstryчніцкі раённы аддзел міліцыі паступіла заява пра знікненне Юроя Захаранкі. Супрацоўнікі ДАІ Мінска, якія нясуць дзяржавства на дарогах ўсіх дні, нават не ведалі, што іх былы міністр знік «зрасцілі». Інфармацыя пра роспуск Захаранкі дагэтуль не патрапіла і да дзяйсных міліцыянераў на вакзалах. Вольга Захаранка кажа, што мужа не прывозілі ў КДБ ці ў Савет бяспекі. Сцвярджаючы так, жонка Захаранкі спасылаецца на ўпłyўзовыя знаёмыя, якія па сваіх каналах выхадзілі на Мацкевіча і Шэймана. Вольга Барысаўна ў адчай: «З ім могуць зрабіць што заўгодна, а потым спісаць ўсё на здарэнне на бытавой глебе». Жонка былога міністра згадвае, што

ў апошні час Юрый Мікалаевіч атрымліваў і пагрозы, і папярэджанні. Знаёмыя і проста добразычліўцы з міліцыі і органаў паведамлялі, што ёсць загад на любой падстасаве ўбідзіць супраць яго крымінальную справу і як мага хутчэй ізаляваць. Аднак Юрый Мікалаевіч рэагаваў на такія звесткі спакойна: «Я маю права ў сваёй Беларусі хадзіць з высокага паднітая галавой», — казаў былы міністр.

На думку Вольгі Барысаўны, хутчэй за ўсё не мужу помсіць за апазіційнасць і дапамогу кандыдату прэзідэнта Міхailу Чыгіру. Узгадвае жонка Захаранкі і дэйнасць мужа па стварэнні Саюза афіцэрў. «Па гэтым пытанні нам щматлюдзеў тэлефанавала, і было бачна, як гэта непакоіць улады. Нас увесе час падслухоўвалі, дасылалі пагрозы. Тры дні, як знік Юрый Мікалаевіч, а побач з нашым домам дагэтуль стаіць вайсковая

машина. Кантролююць», — паведамляе Вольга Захаранка.

Версія пра тое, што Захаранку адвезуць у Гомель, дзе супраць яго ўбідзіканая крымінальная справа, Вольга Барысаўна не прымае. Яна тлумачыць: «Мы звязваліся з Гомелем, там Юрія няма, а ягоная адвакатка ўвогуле паведаміла, што і справа супраць яго ўжо закрыта». Вольга Захаранка паведаміла, што роспушкам жужа здзяйсніла пашукавая служба гарадской міліцыі. Сп. Федарэнка, кіраўнік гэтай службы, не адмовіўся пагутарыць з крэспандэнтам НАВІНАЎ на эмэзіненне экс-міністра, аднак папрасіў адкладзіць сустэрчу, спаслаўшыся на занятасць.

Нагадаем, што Юрый Захаранка быў прызначаны міністрам ўнутраных справаў у 1994 годзе, але праз паўтара года зняты. Былога міністра спрабавалі аўбінаваць у службовых злоджыннях, але ёсць мера-

каванне, што сапраўднай прычынай адстаўкі стала адмова Захаранкі выконваць тую ролю ў барацьбе з апазіцыйай, якую по-тому выконваў Агальц, а зараз Сівакоў. Неўзабаве пасля адстаўкі Юрый Захаранка пачынае ўсё больш актыўна супрацьстаяць рэжыму прэзідэнта Лукашэнкі. Зараз ён у жорсткай апазіцыі да гэтай улады. Юрый Захаранка ўваходзіць у склад Нацыянальнага камітэта (ценявы ўрад), які быў створаны пры Вярховным Савеце 13-га склікання пасля рэферэндуму 1996 года і актыўна дзеяўчыць пад кіраўніцтвам Генадзя Карпенкі.

Дарэчы, назіральнікі звязраюць увагу на такую акалічнасць. Літаральна на працягу аднаго апошняга месяца памёр Генадзь Карпенка, «збегла» Тамара Вінікава, арыштаваны Міхail Чыгір, знік Юрый Захаранка. Няўжо гэта выпадковы збег абставін?

ВАЙНА

Кітайская хвала

Ці ёсьць верагоднасць Трэцяй сусветнай вайны?

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Выпадкова ці наўмысна, але ў Балканскі канфлікт аказалася ўцягнутая буйнейшая азіяцкая краіна — Кітай. У ноч на суботу на будынак кітайскай амбасады ў Бялградзе ўпала ѡмерыканскай ракета.

У выніку было забіта не менш за трох чалавекі — журналісты дзяржаўнага агенцтва Сіньхуа і яшчэ адзін журналіст з жонкай, больш за дваццаць чалавек было парапенена. У адказ у Кітая распачалася і ѹдзе моцная хвала антыамерыканскіх пратестаў.

Як паказала расследаванне, бамбардзіроўчык B-2 выляціў непасрэдна з амерыканскай ваенай базы і скінуў бомбу на кітайскую амбасаду. Бамбованне вялося з вышыні больш за 5 кіламетраў. Афіцыйныя прадстаўнікі NATO вінаваціць ва ўсім недакладныя дзеянні выведкі — маўляў, па іхніх дадзеных на гэтым месцы мусіў быць склад зброі югаслаўскай арміі. А ўчора амерыканская газета Washington Post паведаміла са спасылкай на ананімныя крыніцы ў кірауніцтве NATO, што праста пры планаванні баявых удараў была выкарыстаная старая мапа тых часоў, калі кітайская амбасада была яшчэ не пабудаваная.

Чацвёрты дзень доўжыцца шматлікія дэманстрацыі пратэсту ў Кітая — дэманстранты паляюць амерыканскія сцягі, газеты і партрэты Біла Клінтона. Здаецца, што ўсё хваліванні добра ар-

ганізаваныя і адрэжысраваныя. У суботу ў Пекіне дзесяцкі тысячай дэмантрантаў акружылі амерыканскую амбасаду і закідалі яе камяніямі і бутэлькамі з запальня сумесю. Універсітэты аўтобусамі прывозілі тысячы сваіх студэнтаў да месцаў правядзення акцыяў. Да студэнтаў далучаліся жыхары суседніх кварталаў, некаторыя прыводзілі з сабой дзяцей. Сведкі сцвярджаюць, што не бачылі такой колькасці людзей на вуліцах з часоў «студэнцкай рэвалюцыі» ў чэрвені 1989 года, калі шматтысячны студэнткі на тоўшчы быў расстралены войскамі на пекінскай плошчы Цяньаньминь.

Дэманстрантаў стрымліваюць не-калькі соцен паліцыянтаў у специальныя дзіўраванні, якія сабой, як жывымі шчытом, прыкрываюць амбасаду і адцягваюць найболыш спрытных дэмантрантаў ад акружанага будынка. Адзін з транспарантаў на вуліцах Пекіна звязаецца да амерыканскага прэзідэнта: «1 мільярд 200 мільёнаў чалавек супраць цябе, Біл. Мы гатовыя ў любы момант апрануць салдацкую форму і пайсці на Вашынгтон».

Працяг матэрыялу на стар. 3

аўторак

«Рэзанансам» салдат
муштравалі

Па трывозе позна вечарам 9 траўня давялося выклікаць сілавое падмацаванне з салдат тэрміновай службы ў Брэсцкай крэпасці. Тут адной тысячы супрацоўнікаў міліцыі ўжо не ўдавалася стрымаць на тоўшчы «заведзеных» гладчачоў канцэрта, прымеркаванага да Дня Перамогі. І хоць на гэты раз абышлося, на шчасце, без крыўі, але, відавочна, фэст у крэпасці калі-небудзь ўсё ж сапсе Бресту рэпутацію гасціннага горада.

**Два выбухі напярэдадні
Дня перамогі**

У суботу на дачным участку ў Аршанскім раёне 16 -гадовы навучэнец прафесійна - тэхнічнага вучылішча паспрабаваў разабраць міну, у выніку адбыўся выбух.

Пацярпелага юнака даставілі ў аршанскую бальціцу, дзе яму ампутавалі рукі і ногі, цяпер ён знаходзіцца ў рэанімацыі. Выспліканыя на месца здарэння сапёры знайшлі на ўчастку яшчэ і гранату. У той жа дзень на Івацэвіцкім дроваапрацоўчым камбінэзе выбухнуў драўніны пыл у вентыляцыйнай шахце. Пацярпелы трох чалавекі, двое з іх цяпер знаходзяцца ў бальніцы з апёкам першай і другой ступені.

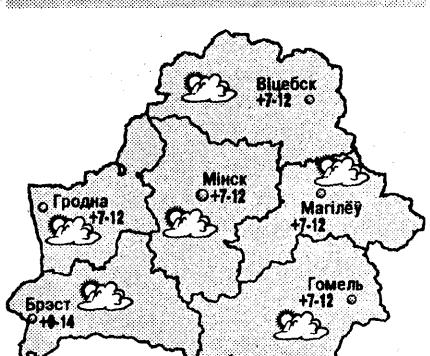
Мікола ВАЙТОВІЧ

**Жанчын рассудзіць
мужчына**

З 16 па 20 траўня ў Мінску пройдзе V Міжнародны фестываль жаночага кіно. Яго заснавальнікамі выступілі кінастудыя «Таццяна» і Беларускі саюз кінематографістаў. Сёлета журы фестывалю узначалиць прэзідэнт гільдыі кінарэжысёраў Расіі Марлен Хуцьеў. Гасцімі фестывалю будуть вядомыя дзеячы культуры і акцёры. Сярод іх — Валерый Рубінчык, Валянцін Гафт, Вольга Астрамава, Таццяна Акунёўская, Дзіна Корзун, Вера Глаголева.

Аддзел інфармацыі

НАДВОР'Е

12 траўня па рэспубліцы чакаецца пераменнае воблачнасць, пераважна без ападкаў. Вечер паўночна-ўсходні, 4-9 м/с. Тэмпература паветра ўначы ад 0 да 3 градусаў ніжэй нуля, па поўдні месцамі +1+6, днём — +7+12, па Брэсцкай вобласці +9+14.

**Курс наяўнага долара
на «чорным рынку»**

420 000

З КАСТУСЁМ
ТАРАСАВЫМ

Простая лінія

На мінульым тыдні дзяржа-
нае радыё, тэлебачанне і
міністэрства сувязі адзначал
свае свята. Дзякуючы тэлефо-
ну простай лініі, па якім на
рады звонілі слухачы, можна
было даведацца шмат цікавага.
Прыкладам, пра заклапо-
чанасць радыёслухачоў ста-
рэйшага пакалення дрэным
выхаваннем моладзі. Людзі
скардзіліся, што зараз мола-
дзь арментентуца на асабі-
стасці часце, а высокія патры-
ятычныя пачуцці хвалююць
яе ў апошнюю чаргу. Но, на іх
думку, стацілася выдатная
савецкая традыцыя выхаван-
ня на лепшых прыкладах.
Есць шмат незвычайных лю-
дзей, якія ў цяжкіх умовах
рынку самаддана працујуць
на заводах і фермах. Да хто
пра іх ведзе? Хто здымаете
іх фільмы? Слухачы задавалі-
ся пытаннем, дзе знакаміты
Міхаіл Гашук з яго кінатэа-
лентамі? Куды падзеліся
іншыя майстры кіно? Чаму беларускія
пісніменнікі снайм
прыгожым словам не раска-
жуць пра герояў сенняшняга
дня, не павернуць юныя сэр-
цы да дастойных ідзалаў? Мола-
дзь, засмучаліся старыя
людзі, харчуюцца духоўнымі
памяямі: слухае песні на анг-
лійскай мове, глядзіць бруд-
ныя замежныя фільмы пра за-
бойствы й секс, думае пра дол-
ары і вілкія заробкі. Старыя
жаліліся, што аддалі дзяржа-
ве сваю маладосьць, сілы, ця-
пленне, а зараз не маюць зме-
ны, якія здольная прайягваць
іхні лад жыцця. Дзе патры-
ятычныя саюз моладзі, пра які
апякаеца прэзідэнт Лука-
шэнка? Чаму, дзівавалі старыя,
не адчуваеца ўльму гэ-
тай маладзёжай арганізацый?
(Можа, патрыятычныя саюз
таксама слухае англійскія
песні і думае пра вілкія за-
робкі?)

Адзначалі слухачы і неда-
пушчальную трахі першага
канала беларускага радыё. Не-
каторыя журналисты дазваля-
юць сабе на дзяржаўным ка-
нале звязацца да суразмоўцы
словамі «спадар», «спадары-
ня» (трэба, відаць, — «госпо-
дин», «госпожа») і, як у тур-
ме, «гражданин», «граждан-
ка»). На думку некаторых рус-
камоўных слухачоў, «нормы
беларускага языка установи-
ваюцца палатами нацио-
нальнага собрания. Беларус-
скій ізык принимается законом.
Слово «спадар» непри-
емлемо для нашага народа».
Прагучала нават патрабаван-
не прынца закон пра забаро-
ну «размаўляць на тараškevi-
цы» (праўда, без тлумачэння,
як гэта здзейсніць, паколькі
вусная тараškeviči іншы на-
зываеца беларускай мовай).
Радыёчыноўнік, які прыму-
віншаванні са святам і адказа-
ваў на пытанні, патлумачыў,
што ён асабіста забараніў на
першым канале карыстанца
словамі «спадар», «спадары-
ня» і гаварыць на тараškevi-
цы. Так што слухачам моўныя
абразы не пагражаюць. Дзяр-
жаўнае радыё будзе інформа-
ваць народ пра дзяржаўную
палітыку урада на «нармаль-
ной мове», на англійскія песні,
любімым моладдзю, выдзяля-
еца патрадзіны, а найболыш
будзець гучыць «отечествен-
ныя» (?) і беларускамоўныя.

Вось такая простая лінія.

ПРЕЗІДЕНЦКІЯ ВЫБАРЫ-99

Мільён за тры дні

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Цэнтрвыбаркам паведаміў што па стане на 10 траўня ў
выбараў ужо прынялі ўдзел больш за 1 мільён 193 ты-
сяч чалавек. Нагадаем, што ўсяго ў Беларусі
налічваецца больш за 7,5 мільёнаў выбаршчыкаў.

Найбольш актыўна галасуе
народ на Віцебшчыне. Там
свае галасы за Міхаіла Чыгіра і
Зянона Пазняка ўжо аддалі
амаль 22 працэнты грамадзя-
наў. На другім месцы Гродзен-
ская вобласць, дзе прагаласава-
ла 16,7 працэнта выбаршчыкаў.
Далей у гэтым спісе з невялікім
адрывам ідуць Гомельшчына, Мінская вобласць і Мінск, а так-
сама Магілёўшчына. Аўтайдэ-

рам выбарчай гонкі пакуль
з'яўляецца Брэсцкая вобласць,
дзе ўдзел у галасаванні ўзяло
крыху больш за 10 працэнтаў
 выбаршчыкаў.

Тым часам улады даволі рэз-
ка разгугуць на дзейнасць чле-
наў рэгіянальных выбарчых
камісіяў і актыўісту, што хо-
дзяць па кватэрах са скрынімі
для галасавання. 7 траўня на
вывездзе з Мінска нарад ДАІ

ФОТАФАКТ

Прыватнае жыцце з дазволу дэканата?

Уладзімір ЛЯВОНАЎ

Працягваеца адлічэнне студэнта з вышэйших наву-
чальных установаў па палітычных матывах. Днямі ад-
значыўся на ніве ціску на іншадумцаў Беларускі дзяр-
жаўны эканамічны ўніверсітэт.

«Уважаемые родители! Де-
канат факультета МЭО Бело-
руского государственного эко-
номического университета со-
общает Вам, что Ваша дочь М.
18.04.99 г. за активное участие
в жизни оппозиционных тече-
ний и за систематические про-
пушки занятий отчислена из
Университета.»

Паперу такога зместу за под-
пісам намесніка дэкана Зян-
кова В.С. атрымалі бацькі
дзяўчыны, якая мела дачы-
ненне да маладёжных аргані-
зацый, афіцыйна зарэгістраваных АГП і БНФ. Са згаданай
паперы не зусім зразумела, ці
разглядаеца ў БДЭУ удзел у
жыцці апазыцыйных пльняй

затрымаў машыну намесніка
старшыні Гомельскай аблас-
тной камісіі Віктара Яфімава, у
якога канфіскавалі 25 тысяч
выбарчых бюлетэніяў. А ў
Магілёве міліцыя арганізавала
вобыск у штаб-кватэры аблас-
тной камісіі і канфіскавала
вялікую колькасць выбарчай
документаціі. Есць таксама
звесткі, што актыўісту выбар-
чай кампаніі затрымлівалі ў
Мінску, Магілёве, Крычаве і
іншых гарадах краіны. Міліцыі
дадзена ўказанне складаць на члену камісіі
пратаколы аб правапарушэн-
нях і канфіскуваць усе перад-
выбарчыя матэрыялы.

■

Ярмошына
выклікалі
ў суд

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Група грамадзянаў, улік якіх
уваходзяць вядомы юрист
Гары Паганяйла і эксп-дэпутат
Вяроўнага Савета Валеры Ко-
стка, падала ў суд Маскоўска-
га раёна горада Мінска скаргу
на мэра горада Уладзіміра Яр-
мошына. У лютым гэтага года
спадар Ярмошын сваім рашэн-
нем забараніў калоне
антыфашистскіх дэмантран-
таў праход па праезной частцы
горада, чым, на думку істоты,
груба парушыў права грамадзя-
наў. Сёння павінна адбыцца
першае паседжанне па гэ-
тай справе. У якасці адказчы-
ка выкліканы сам мэр
Уладзімір Ярмошын.

● На фото: старшыні
Мінгарвыканкама
Уладзімір Ярмошын на свя-
кованні Дня перамогі

як паўнаважная прычына
адлічэння студэнта ці гэта
толькі абцяжваюча аbstавіна.
Але ў любым выпадку цяпер
свядомому студэнту БДЭУ трэ-
ба прайягваць максімум увагі,
каб аб яго актыўнай грамадзя-
нскай пазіцыі не даведалі-
ся функцыянеры ад адукцыі.
Калі дэканаты і далей будзец-
так пільна высочаўць сваіх на-
вучэнцаў, то наступным кро-
кам можа быць усталіванне
жорсткіх лімітаў на прыватнае
жыцце студэнтаў, напрыклад,
вечарына толькі па талонах і з
дазволу намесніка дэкана.

■

Польская меншасць незадаволеная «дзяржаўнай апекай»

Язэп СІНІЦКІ

Прадстаўнікі Саюза палякаў на Беларусі збіраюцца выйсці
са складу каардынайной грамадскай рады нацыяналь-
ных меншасці, якая дзеянічае пры Дзяржкамітэце па
справах разлігу і нацыянальнасці, а таксама адмовіца
ад дзяржаўнага фінансавання друкаванага органа Саюза —
газеты Glos nad Niemnem. Аб гэтым рашэнні паведамі-
чора старшыня Саюза палякаў Тадэвуш Гавін.

Польчынай, якая падштурхну-
ла беларускіх палякаў да та-
кога кроку, сталі дзеянні
гродзенскіх уладаў, якія, на дум-
ку актыўісту Саюза, ігнаруюць
іхнія права. Некалькі гадоў за-
пар дзяржаўнага чыноўнікі не
даюць палякам дазволу на

будаўніцтва польскамоўных
школаў і не дазваляюць
актыўістам Саюза легальна ад-
стойваць свае права.

За арганізацыю ў Гродне не-
санкцыянаванага пікета суд на-
даўні аштрафаўш чэфу Саю-
за палякаў Гавіна на 115

ЦЫТАТА НУМАРА

*В нынешнем аппарате власти половина
людей либо не дотягивает до уровня зани-
маемых ими должностей, либо вообще не
компетентны. А заменить некем. Вот про-
блема для власти!*

Михаіл САЗНОВ, помощнік презідэнта
«Беларуская газета», 3 мая 1999 года

СПБ пачаў збор подпісаў

Аляксей ШЫДЛОЎСКІ

Крауніцтва Свабоднага
прафсаюза Беларускага выступіла з шырокамаштаб-
най ініцыятывай. Сутнасць яе
у тым, што грамадзянам Беларусі прапануеца паставіць
свой подпіс па падтрымку трох
прапаноў прафсаюза, якія, разам
з сабранымі подпісамі, будуть перададзены ў Пала-
ту прафсаюза для разгляду
і амберкавання. Для кожнай з
прапаноў маеца асобны від

аркуш, якіх надрукавана ўжо
дасцатковая вялікая колькасць.
Першая з прапаноў таго
тыпу мінімальная заробка,
якія прапануеца зраўніць з
мінімальным спажывецкім
кошыкам (зараз ён складае 11
млн. 370 тыс. рублёў). Пры
гэтым сам заробак павінен,
як мінімум, удвады перакры-
ваць мінімальну заработную
плату. На ўзору спажывецкага
кошыка прапануеца ўсталяваць і мінімальны
памер пенсіі.

Мінск наведаў прэзідэнт
Татарстана Мінцімер Шайміев

Белапан

Мінск з рабочым візітам на-
ведаў 8 траўня прэзідэнт
Рэспублікі Татарстан Мінці-
мер Шайміев. У аэропорце
«Мінск» яго супраціўнік міністру
замежных спраў — віцэ-прэ-
м'єр беларускага ўрада Урал
Латышаў. Ен і праве перамо-
віць прэзідэнта Татарстана пакінуў
беларускую сталіцу.

Аб мэтах і падрабязнасцях
візіту кіраўніка аднаго з буй-
нейшых суб'ектаў Расійскай
Федэрацыі нічога не паведа-
мляеца. У гэты ж дзень
прэзідэнт Татарстана пакінуў
беларускую сталіцу.

Аддзел інформацыі

Сакратарыят Таварыства
беларускай мовы імя
Францыска Скарыны заклі-
кае свядомых грамадзянаў
Беларусі выклікаць у абарону
назву галоўнай сталічнай
вуліцы — праспекта Фран-
цыска Скарыны.

Як адзначаеца ў адпавед-
най заяве кіраўніцтва ТБМ,
прэзідэнт Беларусі днімі ў
свім чарговым выступленні
выказаў прапанову пераймено-
ванию галоўны праспект

Расійскі медаль «за Беларусь»
атрымаў немец

Алесь ДАШЧЫНСКІ

9 траўня доктар Ёханес
Шлоты з Берлінскага свабод-
нага ўніверсітета атрымаў
расійскую ўзнагароду, ме-
даль «У памяць 850-годдзя
Масквы». Яна была ўручаная
расійскай амбасадзе ў
Германіі на імпразе з нагоды
свята Перамогі. Гэты ўзнагаро-
ды спадар Шлоты удастое-
ны за выставу «Нямецкая

прапаганда ў Беларусі. 1941—
1944 гады», якая два гады
тому экспанавалася ў Мінску,
а таксама ў Берліне і Маскве.
Выставка выклікала вялікі раз-
лананс, хоць беларускі ўлады
аднесліся да яе насцяро-
жана. Выставка не ўдалася па-
казаць у іншых гарадах на-
шай краіны. Затое расійскія
улады высока ацанілі працу
нямецкага даследчыка з

ВЫБАРЫ

Працягваеща датэрміновае галасаванне па выбарах прэзідэнта Беларусі

Асобая думка Пазыняка

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

Адзін з кандыдатаў, старшыня Народнага Фронту Зянона Пазыняк выступіў супраць датэрміновага галасавання і запатрабаваў зняць з пасады старшыню Цэнтральнай выбарчай камісіі Віктара Ганчара.

У сваім факсе, накіраваным да сябраў БНФ, Зянон Пазыняк абвінавачвае В.Ганчара ў шматлікіх парушэннях выбарчага заканадаўства і Канстытуцыі і «правальванні» выбараў. Старшыня БНФ сцвярджае, што дагэтуль не быў створаныя ўчастковыя камісіі, не падрыхтаваныя спісы выбаршчыкаў. Ён называе «блюзнерствам і авантурызмам» мерапрыемствы па правядзенні датэрміновага галасавання – «механізму ўсегаульнага 10-дзённага галасавання з пакватэрным абходам няма ў беларускім заканадаўстве». Пазыняк патрабуе, каб выбары па ўсёй Беларусі прайшлі толькі ў адзін дзень – 16 траўня.

На думку Зянона Пазыняка, калі б выбары распачаліся 16 траўня і нават цягнуліся толькі 5 хвілінай, а потым былі спыненыя ўладамі, то

«юрыдычна, палітычна і маральна перавага і праўда засталіся б за намі». Потым выбары маглі быць працягнутыя калі-небудзь пазней, напрыклад, пасля 20 ліпеня, калі Лукашэнка губляе сваю легітымнасць як прэзідэнт.

Ад усіх сябраў БНФ Зянон Пазыняк запатрабаваў гэтым днямі безумоўнага выканання ягоных загадаў: працягваць агітацыю за яго, а таксама блакіраваць усе новыя ініцыятывы Цэнтрывбаркама, не ўдзельнічаць у выбарчых структурах, «пакуль ЦВК не стане на грунт Закона і Канстытуцыі».

Тым часам мы атрымалі зварот Рады БНР, у якім старшыня Івонка Сурвіла заклікала беларусаў галасаваць за новага прэзідэнта ў тэрміні з 6 па 16 траўня. Такім чынам, відаць, інтарэсы Пазыняка і БНР на гэты раз разышліся.

НАВІНЫ прапраслі Віктора ГАНЧАРА адказаць на абвінавачванні кандыдата ў прэзідэнты. Але ён катэгарычна адмовіўся каментаваць заяву Пазыняка, сказаўшы толькі:

Цэнтрывбаркам у адпаведнасці з законам даў афіцыйныя тлумачэнні аб парадку галасавання. Ацэнкі і заўвагі любых асобаў і арганізацый ніяк не ўплываюць на дзеянісць камісіі і ў некаторых выпадках нават могуць разглядацца як умяшальніцтва ў яе дзеянісць.

Журналісты, стройся!

У Беларусі і Расіі будзе адзіная інфармацыйная прастора і агульная ваенна-інфраструктура

Віка ТУРАВА

Барыс Ельцын унёс у Дзяржайную Думу на ратыфікацыю Дамову паміж РФ і Беларусью аб сумеснай тэлерадыёвіщчальнай арганізацыі саюза дзвюх краінаў, падпісаную ў Маскве 22 студзеня 1998 года.

Прадказваеца, што дамоўкай будзе складзеная спрыяльная ўмовы функцыянавання адзінай інфармацыйнай прасторы ў мэтах «глыбокага і ўсебаковага асвятлення» дзяржайнага і грамадскага жыцця саюза. Аб тым, што жыццё гэтага міждзяржайнага фармавання хутчэй падобнае на спічку, у дакуменце не гаворыцца. Таму пакуль таксама не разумела, што будзе асвятляць новая тэлерадыёкампанія. Але напярэдадні шматлікіх выбараў як у Расіі, так і ў Беларусі ўладам падкантрольныя СМІ не перашкодзяць.

Падкантрольныя СМІ не перашкодзяць. Але напярэдадні шматлікіх выбараў як у Расіі, так і ў Беларусі ўладам падкантрольныя СМІ не перашкодзяць. Накіроўваючы дакумент у ніжнюю палату, Ельцын асабліва акцэнтаваў увагу на тое,

што дадзеная дамова адпавядае інтарэсам Расіі. Аднак ён не сказаў, хто менавіта будзе фінансаваць адзінную інфармацыйную прастору і дзе будзе знаходзіцца кузня кадраў для новай кампаніі. Калі ў Мінску, то расіянам не пазайздросці.

Па прапанове Ельцына дэпутаты таксама павінны працягваць за сумеснае выкананне аўтактуй ваенна-інфраструктурны ў інтэрэсах бяспекі дзяржаваў. Адпаведнае пагадненне таксама перададзена ў Дзярждуму для ратыфікацыі. Як адзначыў Б.Ельцын, «пагадненне рэгулюе пытанні, звязаныя з сумесным выкананнем аўтактуй ваенна-інфраструктурны ў інтэрэсах бяспекі дзяржаваў». Адпаведнае пагадненне таксама перададзена ў Дзярждуму для ратыфікацыі. Як адзначыў Б.Ельцын, «пагадненне рэгулюе пытанні, звязаныя з сумесным выкананнем аўтактуй ваенна-інфраструктурны ў інтэрэсах бяспекі дзяржаваў».

Учора колькасць дэмансрантаў паменшылася, і ў кожнага паліцыя правярала дакументы – мітынгаваць дазволялі толькі студэнтам. Учора ж стала вядома, што Кітай прыпыніў стасункі з Амерыкай у тыхіх галінах, як абарона правоў чалавека, кантроль за ўзбраеннямі і

МЕРКАВАННЕ

Галоўнае перамога, а не пераможца

Адам РОЎДА

Для правядзення выбараў апазіцыйным партыям і рухам краіны неабходна мабілізаваць усе свае сілы і дзейнічыць згуртавана. На жаль, у апазіцыйным лагеры пакуль няма адзінства і згоды. Таму дзень 16 траўня, які яшчэ некалькі месяцаў назад лічыўся своеасаблівым сігналам да пачатку канстытуцыйнага наступлення апазіцыі на рэжым Лукашэнкі, можа стаць «чорным днём» беларускай дэмакратыі.

Палеміка наконт працэдуры прэзідэнціх выбараў, якую разгарнуў апошнім часам старшыня БНФ Зянон Пазыняк, ягоныя крытычныя выпады супраць канкурэнта, Міхаіла Чыгіра, недвухсэнсоўна сведчыць аб тым, што ў шрагах дэмакратычнай апазіцыі намеціўся сур'ёзны раскол. Хоць дзеля справядлівасці трэба адзначыць, што беларуская апазіцыя ніколі не была маналітнай. Аднак, адразу ж пасля абвінічэння Вярхоўным Саветам 13-га склікання прэзідэнціх выбараў, на нейкі час дэмакратычныя сілы краіны і сапраўды згуртаваліся. У іх з'явілася агульная рэальная справа – правесці прэзідэнцкія выбары, якія патрабуе Канстытуцыя 1994 года. Незадарма ж так захваляўся рэжым. Але зараз відавочна, што менавіта прэзідэнцкія выбары сталі яблыкам разладу і могоць, на радасць Лукашэнку, зрабіць колішніх аднадумцаў ледзь не ворагамі. Шэраг ініцыятыв імкліва раздзяляюцца на два непрымірмыя лагеры. У адным гурту юнія Зянона Пазыняка, у другім – Міхаіла Чыгіра. Ясна, што канчаткова размежаванне завершыцца пасля таго, як будзе абвешчаны вынікі прэзідэнцкіх выбараў. Сёння ўжо зразумела, што лідар БНФ не пагодзіцца з вынікамі выбараў, калі прэзідэнтам будзе абраны Міхаіл Чыгір. А шанцы перамагчы ў Міхаіла Чыгіра, сапраўды, як мне падаеца, большыя, чым у ягонага саперніка. Ужо сам факт, што Чыгір нікуды не ўцікаў перад пагрозай арышту, не спалахаўся

лукashэнкайскай турмы, вярнуўся на Радзіму, пакінуўшы грашавіту працу ў Маскве, робіць папулярным былога прэзідэнта. Міхаіл Чыгір, які зараз знаходзіцца ў лукашэнкайскай турме, выклікае спагаду і павагу і сярод гэтак званага пратэтнага электарату. Напэўна, і сам Зянон Пазыняк не вельмі ўпэўнены ў сваёй перамозе на прэзідэнціх выбараў, таму, на радасць Лукашэнку, фактычна паставіў пад сумненне легітымнасць іх вынікаў.

Вядома ж, Цэнтрывбаркам можа і не звяртаць увагі на палітычныя гульні аднаго з кандыдатаў у прэзідэнты. Але ж нельга забываць, што Зянон Пазыняк узначальвае самую шматлікую апазіцыйную арганізацыю – БНФ «Адраджэнне». Без актыўнага ўдзелу БНФ, які мае свае структуры па ўсёй краіне, будзе вельмі складана правесці галасаванне па выбарах прэзідэнта. Але не эста галоўнае.

Зусім магчыма, што цяперашнія прэзідэнцкія выбары будуть толькі рэпетыцыяй для правядзення ў далейшым галасавання па рэальнай замене прэзідэнцкай улады ў Беларусі.

Вось чаму важна захаваць адзінства апазіцыі, не допусціць яе расколу на «пазынкоўцаў» і «чыгіроўцаў».

Як жа зрабіць? Прэтэндэнтаў двое, а прэзідэнцкай пасада адна. Спыніць галасаванне? Ні ў якім разе! Працэс ужо пайшоў. Затрачана столькі сілаў, пройдзена столькі выправаванняў: арышты членаў Цэнтрывбаркама, збіцце актыўвістаў, запалоханне іх родных і близкіх. Пасля ўсего гэтага

● Юлія Чыгора галасуе ў штаб-кватэры кандыдата ў прэзідэнты Міхаіла Чыгіра

адміністрэць прэзідэнцкія выбары – значыць признаць сваё пажарэнне. На маю думку, магчыма, адзіным правільнym выйсцем з гэтай ситуацыі было б правядзенне выбараў без аўтактунічнай пераможцаў. Інакш какучы, Цэнтрывбаркам павинен будзе называць толькі агульную колькасць ўдзельнікаў прэзідэнціх выбараў.

Сама па сабе гэтая колькасць і будзе сведчыць аб шанцах на перамогу ці паражэнне дэмакратычнай рэформы ў краіне. Бо, фактычна, нягледзячы на адрозненні палітычных праграм Зянона Пазыняка і Міхаіла Чыгіра, па вялікім рахунку іх аўтадноўвае адна мэта: адстаяць незалежнасць Бацькаўшчыны, пабудаваць рынкавую эканоміку і правесці дэмакратычныя рэформы ў краіне. Усё астатніе, у параўнанні са страймай суверэнітэту, для Беларусі пакуль няважна.

Вось чаму дэмакратычны рух павінны на нейкі час заўважыць актыўнасць выбаршчыкаў. Часу, каб дайсці да кожнага, у беларускіх дэмакратаў засталося не так ужо і шмат.

ВАЙНА

Кітайская хвала

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

В іцэ-прэзідэнт Кітая Ху Цзіньтао выступіў па нацыянальным тэлебачанні і падтрымаў «законныя» выступленні кітайскага народу супраць бамбардзіроўкі амбасады ў Бялградзе, аднак заклікаў устрымыцца ад «экстремісцкіх выхадак». Акцыі пратэсту прыйшлі ў гарадах Пекін, Шанхай, Гуанъян, Сіньцзян, Нанкін, Макао і Чангша.

Учора колькасць дэмансрантаў паменшылася, і ў кожнага паліцыя правярала дакументы – мітынгаваць дазволялі толькі студэнтам. Учора ж стала вядома, што Кітай прыпыніў стасункі з Амерыкай у тыхіх галінах, як абарона правоў чалавека, кантроль за ўзбраеннямі і

супрацоўніцтва ў галіне міжнароднай бяспекі.

Яшчэ да пачатку амерыканскіх бамбардзіровак Югаславіі паветры насласілі думка аб пачатку Трэцяй световай вайны. Як вядома, на Балканах пачыналіся і Першая, і Другая световыя вайны – таму сцвярджалася, што там жа пачненца і Трэцяя.

Кітай і Амерыка ідэальна падыходзяць на ролю канкурыруючых супердзяржаваў. Абедзве краіны валодаюць яздзернай зброяй. У Кітай і ЗША пануюць супрацьлеглыя ідэалогіі. Кітай пакутуе ад перанаселенасці: там жыве цяпер 1 мільярд 237 мільёнаў чалавек – гэта першая краіна свету па колькасці насельніцтва. Але і ў

ЗША жыве нямаля – 250 мільёнаў (трэцяе месца па колькасці насельніцтва).

Кітайская афіцыйная ідэалогія яшчэ з 40-х гадоў пераконвае сваіх грамадзян, што яшчэ адна сусветная вайна непазбежная. Кітай заўсёды паводзіцца сябе на міравой арэне вельмі агрэсіўна і не спыняўся ні перад дзяржавамі пераваротамі, ні перад памежнымі канфліктамі. З другога боку, ЗША відавочна імкніцца змайць месца адзінай супердзяржавы ў свеце. Амерыцы непатрэбныя канкуренты.

Не дай Божа, калі Кітай вырашиць перайсці да больш актыўных дзеянняў, чым аблога амерыканскай амбасады. Тады магчыма ўсё, у тым ліку і Трэцяя световая вайна.

Удзел Кітая ва ўзброенных канфліктах у першадесядзяйніцтве:

1945-1949 – грамадзянская вайна.

1949-1953 – Карэйская вайна (на баку падвойных карэйцаў).

1958 – вайна за далучэнне Тайваня

1958-59 – змаганне з падстанцамі ў Тыбете.

1962 – п

Iх абвінавачваюць у забойстве Мікалуцкага

Алесь ПАЎЛОВІЧ

Трэці тыдзень у Вышэйшым судзе Беларусі пад старшынствам суддзі Фёдара Чубко разглядаецца справа аб забойстве Яўгена Мікалуцкага і падрыхтоўцы замаху на беларускага презідэнта. Судзяць Віктара Янчэўскага, Рамана Радзікоўскага і Анатоля Гаўрылава. Следчая брыгада пад кіраўніцтвам сі. Матулькова лічыць іх выкананцамі забойства прэзідэнцкага кантралёра і змоўшчыкамі супраць самога прэзідэнта. Суд ідзе за зачыненым дзвірьмам. На яго не дапускаюць прастаўнікоў грамадскасці і журналістаў. Хаваюцца суддзі і ад сваёй абвінавачаных. Між тым, гэтым людзям ёсць альбо чым паведаміць грамадству. Праваабарончы цэнтр «Вясна-96» арганізуе сустэреччу журналістам з роднымі ўсіх траіх абвінавачаных.

Віктар Янчэўскі

Віктар з 1962 года. У яго жонка і двое дзяцей, малодшай дзячынцы было 7 месяцаў, калі Янчэўскага арыштавалі па падазрэнні ў забойстве Мікалуцкага. Дарэчы, тады ён не ведаў, за што яго ўзялі.

Жонка Янчэўскага

Людміла:

— Мужа арыштавалі 11 снежня 1997 года, і з таго часу 17 месяцаў яго трывалі ў адзіночнай камеры, у каменным мяшку. Мне дакладна вядома, што яго білі па галаве і давалі яму транквілізатары, каб «выбіі» патрэбныя паказанні. Летам мінулага года яго быццам бы пазнала жонка Мікалуцкага. Яе прывялі ў кабінет да следчага, далі начытавуць справу; у гэты момант быццам бы выпадкова ўвялі ў кабінет Віктара. І яна быццам бы пазнала ў ім маладога чалавека, якога бачыла напрыяддні выхуху ў сваім пад'ездзе. Больш за паўгода, як быў арыштаваны Віктар, яна магла бачыць яго здымкі ў спрадве, але раней не пазнавала, а тут раптам познала!

Дарэчы, менавіта Віктару Янчэўскому следчыя адводзяць ролю чалавека, які «націсніў кнопкую выхуховага прыстасавання». А дакладней — патрэбнай за шнурок, які быў спущчаны з даху. Быццам бы ёсці сведкі, якія бачылі на даху ў момант выхуху маладога чалавека ў спартыўным касцюме. Потым следчыя начытавуць актыўную шукказу ў Янчэўскага спартыўны касцюм і боепрыпасы. Два вобыскі вынікаў не дадзушы, а вось са сведкамі не шта атрымаецца. Следчыя шуккалі суседзяў, якія б хоць

некалі бачылі Янчэўскага ў спартыўным касцюме. Паколькі гэта вельмі распаўсюджанае цяпер сярод моладзі адзенне — магчыма, сведкі знайшліся. Аднак большасць суседзяў усё ж заяўляла следчым, што Віктар Янчэўскі пераважна насту ўсё чорнае ды скурное. Следчыя, сцвярджаюць суседзі Янчэўскіх, гэтыя паказанні не зацікавілі. Суседзі падпісалі калектыўны ліст у абарону Віктара і даслалі яго ў прокуратуру, аднак адказу не атрымалі.

Маці Віктара

Тамара Антонаўна:

— Падлеткам сын зрабіў тое, з-за чаго і дагэтуль пакутуе. Залез з сябрам на адно лецішча і папаўся. У выніку Віця атрымаў ажно 4 гады. Я часта атрымліваю ўсё ў мяне няма. Вось Віця з дапамогай свайго знаёмага Валерыя Ткачова набыў рацию і падтрымліваў са мной сувязь. У той дзень, калі забілі Мікалуцкага, сын якраз рамантаваў антэну гэтай рациі — суседзі гэтага можуть пацвердзіць. Аднак гэтых сведкаў нават слухаць не хоць — нікога ў суд не выклікаюць. Я ўжо казала і яшчэ пайтару: калі майго сына асу́дзяць і дадзуть яму расстрэл, я спалю сябе побач з адміністрацыяй прэзідэнта. Сёння з маім сынам гэтак абыходзіцца, а зайдзі з іншымі? Я на гэту спакойна глядзець не буду.

Раман Радзікоўскі

Раману 28 гадоў. Ён атрымаў прафесию штурмана рачных суднаў, але аднойчы ў плаванні атрымаў траўму і таму па прафесіі не працаў. Апошнім часам зарабляў тым, што рамантаваў кватэры — распісваў «пад дрэва» дзвірьи і касякі. У вольны час вывучаў англійскую мову ды хадзіў у касцёл — рыхтаваўся прайсці адраду хрышчэння. Хутка збіраўся ажаніцца са сваёй дзячынай, Наталляй. Наталля працеваўала мастаком у друкарні, і ў той дзень вярнулася дадому з газетай, у якой паведамлялася пра забойства Мікалуцкага.

• Родныя Рамана Радзікоўскага, Анатоля Гаўрылава і Віктара Янчэўскага рассказывают журналистам, как збирались материала по «справе Мікалуцкага».

сябрамі — мастакі, музыканты, усе такія далёкі ад палітыкі людзі. А потым у Магілёве пачаліся «чысткі» — хапалі ўсіх былых падрыхнікоў, хто меўнейкае да чыненне да збораў ці боепрыпасаў. Я не ведаю, як следчыя выйшли на Рамана — хутчэй за ўсё, як яны кажуць, шляхам «аператыўных метадаў». У Рамана была калекцыя ўсялякіх штыкоў ды ножоў. У дзяцінстве яшчэ выкапваў на беразе Дняпра, дзе ішлі баі. Нейкія былі кніжкі гісторычныя, пра вайну, пра розных боепрыпасы. Ну, хобі юго такое было. Знаёмыя пра гэта, вядома ж, ведалі. І вось раптам мы даведаліся, што Ромінага знаёмага, Сашку Кулікова, узялі ў міліцыю. І не толькі яго, а нават ягоную дзячынину. Відаць, на Кулікова моцна націснулі. Самае цікавае ў выпадку з Радзікоўскім — як следчым удалася «злучыць» яго з астатнімі абвінавачанымі, калі ўлічыць, што да арышту Раман не ведаў ні «тэрарыста» Янчэўскага, ні «паручэнца» Гаўрылава, і тым больш ніколі не знаўся з нябожчыкам Ткачовым, якому прыпісваецца роля кіраўніка банды.

Маці Рамана

Наталля ЗАІДЗЭ:

— Першы раз, калі арыштавалі сына, мне гэта падалоўся памылкай, якую хутка выправяць. Ішлі праверкі, чаго не бывае. І сапраўды, сына выпусцілі. Ён быў крэху іншы, расказваў мала. А праз месяц яго зноў выклікалі ў міліцыю, і ён ужо не вярнуўся. Потым я з жахам даведалася, што яго абвінавачваюць у гэтым забойстве. Перад судом Раман перадаў мне на волю запіску: «Трэба зняць ружовыя акуляры і рыхтавацца да горшага. Справа цалкам сфалксіфікаваная, але наўно думаць, што на судзе нехта сапраўды будзе раз-

бірацца. Таму яны і суд вырашылі зрабіць закрытым. Гэта будзе проста судзілішча з загадзя вядомым вынікам».

— І ўсё ж мой сын не збіраўся здавацца, — кажа Наталля Уладзіміраўна. — Суд можа пачуць працу пра метады следчых, і гэта галоўны «сакрэт», які хаваюць тэя, хто абвясціў працэс закрытым.

Маці абвінавачанага Радзікоўскага звяртаецца праз друк да сведкі Аляксандра Кулікова з заклікам прыйці ў суд і шчыра расказаць ўсё, як было.

Анатоль Гаўрылаў

У дзень, калі праводзілася гэтая прэс-канферэнцыя, Анатолю споўнілася 24 гады. З іх амаль два апошні ён правёў альбо пад арыштам, альбо ў чаканні арышту. Як сцвярджаюць родныя Гаўрылава, уся ягона бідаўшася з дзяцінства ў грамадскім транспарце, — расказвае Яўгенія Іванаўна. — Выпусцілі, потым зноў арыштавалі за нешта, далі 30 дзён арышту. Выйшаў з ізалаціара — плакаў: «Мама, няўажу на мяне хочуць павесіць гэтае забойства». Ён вырашыў з'ехаць і сапраўды некуды зікніць. Міліцыя звоніла, пыталася, дзе ён, і калі 28 лютага ён прыехаў і пазнаніў мене, я сказала яму пра следчых. Толькі ён, відаць, верыў, што разбяруцца, і сам пайшоў у міліцыю. З тых часоў я бачыла яго толькі раз, мінулым летам, у кабінечце следчага. У яго быў такі азызьтвар твар і ён глядзеў так дзіўна. Я спыталася: што з табой, сіночак? Нічога, кажа, я мала сплю, а сам азіраеца на міліцыянеру... Я ўпэўненая, што яго там білі і выцягнулі ўсё, што ім трэба. Мне следчы сам сказаў: яго віна ўтым, што добра ведаў Ткачова. А хто ж яго ў нас у Магілёве не ведаў?

Відаць, за Ткачовым і раней вёўся пільны нагляд, усе ягоныя сувязі былі вядомыя, і дастатковы было толькі каманды, каб разам накрыць усю «банду». Пакінем сабе пытанне, чому «тэрарысты» не былі абызброены раней. Вернемся да Гаўрылава.

Хлопец вёў цалкам спакойнае жыццё. З крыміналінкамі не вадзіўся, валютай не гандляваў, працаўваў сабе ціха ў рамонтнай фірме за камп'ютэрам. Як да яго прычапіцца? «21 кастрычніка сына адсачылі і затрымалі пры выхадзе з трайбуса. Прывялі ў пастроўнік і склалі пратакол, што быццам ён лаяўся ў грамадскім транспарце, — расказвае Яўгенія Іванаўна. — Выпусцілі, потым зноў арыштавалі за нешта, далі 30 дзён арышту. Выйшаў з ізалаціара — плакаў: «Мама, няўажу на мяне хочуць павесіць гэтае забойства». Ён вырашыў з'ехаць і сапраўды некуды зікніць. Міліцыя звоніла, пыталася, дзе ён, і калі 28 лютага ён прыехаў і пазнаніў мене, я сказала яму пра следчых. Толькі ён, відаць, верыў, што разбяруцца, і сам пайшоў у міліцыю. З тых часоў я бачыла яго толькі раз, мінулым летам, у кабінечце следчага. У яго быў такі азызьтвар твар і ён глядзеў так дзіўна. Я спыталася: што з табой, сіночак? Нічога, кажа, я мала сплю, а сам азіраеца на міліциянеру... Я ўпэўненая, што яго там білі і выцягнулі ўсё, што ім трэба. Мне следчы сам сказаў: яго віна ўтым, што добра ведаў Ткачова. А хто ж яго ў нас у Магілёве не ведаў?

Пасля смерці Мікалуцкага Ткачоў быў арыштаваны. Маці абвінавачаных у забойстве Мікалуцкага, пекаўказаўчы чуткі, што ходзяць у Магілёве, кажуць, што Ткачова прымушалі ўзяць забойства на сябе, інакш пацерпіць і ягоныя сыны. Паводле гэтай версіі, Ткачоў адмовіўся і быў задушаны ў свай камеры політычнавым пакетам. Афіцыйная версія смерці быўла супрацоўніка КДБ сцвярджае, што ён задушыўся паяском, лежачы на турэмным ложку. Чаму толькі ні навучаюць у нашых специфічнавых сведамствах! ■

Электрошокер «ВОЛМЭН» - вот самое эффективное, надежное и стильное средство защиты. Нейтрализует напавшего, не причиняя ему травм. Работает от простой батареек. Весит всего около 200 г. Для покупки и ношения не нужно специальный чехол. Электрошокеры «ВОЛМЭН» можно приобрести в музее Великой Отечественной войны (пр. Ф. Скорины, 25-а, ст. метро «Октябрьская»), на 3 этаже ЦУМа и 2 этаже ун-га «Беларусь». Шокеры продаются за наличный и безналичный расчет, оптовым покупателям даются большие скидки. При розничной продаже этот макет является купоном, дающим Вам право на 10%-ную скидку. Тел. для справок: (017) 232-33-36